

Ettevalmistus laste ultraheliuuringuks

Laste ultraheliuuringuid tehakse TÜ Kliinikumi radioloogiakliiniku laste ultraheli kabinettides M20 ja M21 tööpäevadel kell 8-16. Kabinetid asuvad L. Puusepa 8, M korpuse 1. korrusel lastekliinikus.

Uuringule aja broneerimiseks on vaja arsti saatekirja. Uuringuaja saab broneerida raviarst või lapsevanem etteregistreerimiskeskuse telefonil 7319100.

Kui te uuringule tulla ei saa, siis palume uuringuaja kindlasti tühistada.

Ambulatoorsetel patsientidel on sissepääsuks soovitatav kasutada N. Lunini tänava poolset peasissekäiku. M korpusesse jõudmiseks järgige põrandal olevat pallirida. **Ülerõivad saate jätta M korpuse riidehoidu.**

1. **Ultraheliuuringule tulles** palume riietada laps mugavatesse, kergelt ära võetavatesse või üles tõstetavatesse rõivastesse. Imikute ja väikelaste puhul on võimaluse korral soovitatav kõik uuringud planeerida nii, et laps oleks söönud.

Imikule või väikelapsele palume võtta kaasa luti, toidu-joogipudeli, lemmiklelu, oma teki, kaisulooma vms, millega laps tunneb ennast turvaliselt ja millega saab teda vajadusel uuringu ajal rahustada. Uuringut on kergem teha rahulikul lapsel. Uuringutel kasutame alati eelsoojendatud geeli.

2. Kõhupiirkonna ultraheliuuring.

Kuigi toit ja gaas maos ning soolestikus võivad mõnevõrra segada ultraheliuuringu tegemist ja tulemuse hindamist, ei pea me lastel vajalikuks uuringueelset söömata-joomata olemist.

Kui ei ole sapipõie-sapiteede haiguse kahtlust, siis on väikelastel ja imikutel enne uuringut tavapärane söömine-joomine lubatud. Suuremad lapsed ja noorukid võiksid enne kõhupiirkonna uuringut olla söömata 2-4 tundi. Soovi korral võib juua gaasita vett, lahjat teed või kerget mahlajooki.

Enne uuringut ei tohi tarvitada gaasi tekitavaid toiduained, juua gaseeritud jooke ega närida nätsu.

Kui laps kasutab regulaarselt suukaudseid ravimeid, võib neid vajadusel alati võtta väikese koguse veega ka enne uuringut.

Vähemalt pool tundi enne uuringut palume võimalusel kusepõit mitte tühendada.

3. **Sapipõie ja sapiteede haiguste kahtlusel** mitte süüa uuringueelsel õhtul rasvaseid ja raskesti seeditavaid toite. Suurematel lastel ja noorukitel tuleb enne uuringut olla söömata 4-6 tundi, väikelastel-imikutel planeerida uuring võimalikult toidukorra-eelsele ajale, soovitatav uuringu aeg on 3-4 tundi peale viimast toidukorda. Imikule-väikelapsele on soovitatav uuringule kaasa võtta toidu-joogipudel.

4. **Maksa elastograafiaks** peab patsient olema söömata 4-6 tundi. Uuringueelsel ja uuringupäeval mitte süüa rasvaseid ja raskesti seeditavaid toite ning mitte juua gaseeritud jooke.

5. **Gastroösofageaalse refluksi (GÖR), pülorospasmi ja -stenoosi uurimiseks** palume võimalusel toita imikut 15-20 min enne uuringut. Kui GÖRi suhtes on vaja uurida suuremaid lapsi, palume neil tulla uuringule täis kõhuga.

6. **Neeruhaiguse kahtlusel, hüdronefroosi jms hindamiseks** ei tohi uuringueelselt tavapärasest söömist-joomist piirata, sest organismi vedelikupuudus vähendab neerufunktsiooni ja halvendab neerude/kogumissüsteemi/kusepõie uurimise tingimusi. Vähemalt pool tundi enne uuringut ei tohi kusepõit tühjendada.

7. **Neeruarterite ultraheliuuringuks** broneerida suure KMI-ga teismelistele ja noorukitele hommikune uuringuaeg. 4-6 tundi enne uuringut ei tohi süüa, juua võib vastavalt soovile vett või gaseerimata jookke.

8. **Kusepõie uurimiseks (uriinipidamatus, urineerimishäired) ja jääkuriini hindamiseks** on uuringule vaja tulla täis kusepõiega. Imikut või väikelast võiks võimalusel sööta-joota vähemalt tavalise toidukorra koguses 30-60 minutit enne uuringut, 2-6-aastasele tuleks anda juua (vett või viljalihata mahla) 30-60 minutit enne uuringut vähemalt 400-500 ml, 6-12-aastasele 600-800 ml, 12-aastasele ja vanemale – 1 liiter.

9. **Vaagnapiirkonna ultraheliuuringule** tuleb tulla täis kusepõiega. Selleks tuleb vähemalt 1-2 tundi enne uuringut juua vedelikku, 30 minutit enne uuringut ei tohi kusepõit tühjendada. Imikule või väikelapsele võiks vähemalt pool tundi kuni tund enne uuringut anda süüa-juua, see tagab tavaliselt täitunud kusepõie uuringu alguseks. 2-6-aastasele lapsele tuleks anda juua 30-60 minutit enne uuringut vähemalt 400-500 ml, 6-12-aastasele 600-800 ml, 12-aastasele ja vanemale – 1 liiter.

10. Vastsündinute ja imikute aju UH-uuring, kilpnäärme, liigeste, lümfisõlmede ja muude pindmiste kudede uuringud ettevalmistust ei vaja.

Koostas Tiiu Nõmmik

Kooskõlastasid Mare Lintrop, Hanna-Kristiina Liiva, Helen Alanurm ja Luisa Dmitritšenko